

ONDERHOUDSCHECKS

PRAKTISCHE ADVIEZEN

KLEIN HERSTEL

INSPECTIERAPPORT 2023

Klokkenstoel Tsjerkhofleane 2 te Ruigahuizen

Objectgegevens

Object: Klokkenstoel
Tsjerkhofleane 2 te Ruigahuizen
Gemeente: DE FRYSKE MARREN
Objectnummer: 1673.104044
Monumentnummer: 15931

Inspectieplan

Abonnee/Contactpersoon: St. tot Behoud van Rijksmonumenten (06) 534 70 211
De heer J. Belksma jellebelksma@me.com; voorzitter@stichtingbrm.nl

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Het interieur is toegankelijk voor inspecties. Het exterieur is goed bereikbaar voor inspecties en goed bereikbaar voor reparaties.

Inspectiegegevens

Inspectie uitgevoerd door: P.D. van Vliet
Datum inspectie: 3 oktober 2023

Inleiding

Dit Inspectierapport is tot stand gekomen volgens de uniforme en onafhankelijke Inspectiemethode van de gezamenlijke provinciale Monumentenwachten. Het is bedoeld als leidraad voor het plegen van stelselmatig en periodiek onderhoud ter voorkoming van verval.

Deze inspectie heeft betrekking op de staat van onderhoud en de gebreken aan die delen van het object, die zichtbaar en op redelijke wijze veilig bereikbaar zijn. Niet-zichtbare delen c.q. verborgen gebreken zijn niet gecontroleerd. Er is geen diepgaand bouwkundig onderzoek uitgevoerd en ook geen asbestinventarisatie. Eventueel aangeven hoeveelheden zijn een globale inschatting, hieraan kunnen geen rechten worden ontleend.

Algemeen

De staat van het casco is redelijk en de onderhoudsstaat is redelijk.

Uitgevoerde werkzaamheden door Monumentenwacht

- Er zijn geen uitgevoerde werkzaamheden.

Prioriteitenlijst

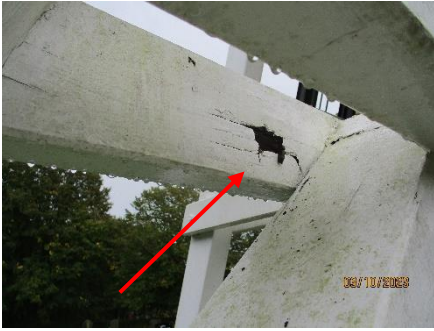
De belangrijkste aanbevolen werkzaamheden zijn hieronder samengevat, op volgorde van prioriteit. Daarna volgt op de volgende pagina een uitgebreide checklist, waarin alle onderdelen van het object zijn benoemd en gekwalificeerd, zo nodig voorzien van een toelichting met eventueel een hersteladvies.

Op onze website www.monumentenwachtfryslan.nl kunt u handige informatie vinden, zoals onderhoudswijzers en duurzaamheidtips.

Voorafgaand aan de uitvoering van werkzaamheden adviseren wij u om bij de gemeente te informeren of hiervoor een vergunnings- of meldingsplicht geldt.

Onderdelen	Rubriek	Technische staat	Termijn
<i>Klokkenstoel</i>			
○ Herstel constructie (ook de makelaar?), potdekselwerk, keperlood.	1.8/2.1.1/2.2.6 2.3	matig/n.v.t.	1-3 jaar
○ Schilderwerk.	1.8/2.2.6/4.4	n.v.t.	1-3 jaar

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	Klokkenstoel
1. GEVELS			
1.1 Funderingen			
Poeren of klippen			
- metsel- en voegwerk	G	Langs het maaiveld is enig/ minimaal open voegwerk aanwezig. Enkele stenen zijn beschadigd.	
- beton afdekking poeren	G		
- coating beton afdekking	G	Wat vuil, licht gescheurd.	
1.8 Diversen			
Houten constructie			
- algemeen		Met name rondom de verbindingen is houtrot hersteld met kunsthars o.g. Verspreid is (weer) houtrot aanwezig; zie onderstaande.	○ Rekenen op weer te herstellen houtrot bij volgend onderhoudsschilderwerk. Maar wellicht is een betere optie houtrot weg te steken en niet meer af te werken met een kunsthars o.i.d. ○ Op termijn moeten dan onderdelen worden vervangen en moet mogelijk het schilderen van de klokkenstoel achterwege blijven.
- verankeringen klokkenstoel aan poeren	G	D.m.v. hoeklijnen.	
- staanders (van jukken)	R	Goede ventilerende aansluiting op de klippen. Enkele staanders zijn aan het ondereinde licht gerot. Nabij de verbindingen van de onderste korbeels is bij drie van de vier staanders houtrot geconstateerd. In de verbinding van de zuidoostelijke staander met de onderste korbeel is houtrot aanwezig.	
- makelaars	R	Met name bij de verbindingen van de onderste liggers die in de richting noord/ zuid liggen zijn de makelaars gerot.	
- (enkele) onderste liggers	M	De onderste liggers in de richting noord/zuid zijn dus tevens gerot in de verbindingen met de bovenvermelde makelaars. Het noordelijke uiteinde van een van deze liggers is forser gerot, het zuidelijke uiteinde is in het verleden al eens bijgewerkt. In de verbinding van de onderste ligger (in de richting oost/west) met de noordoostelijke staander is houtrot aanwezig (de staander noordoost is hier dus ook aangetast).	○ Wellicht staan de onderste liggers het eerst op de nominatie om te worden vervangen.

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES
- overige liggers - korbeels - zijschoren (tegen de jukken) - schilderwerk	Fors gerotte ligger. R De hoogste liggers (in de richting noord/zuid) zijn in de verbinding met de beide zijschoren gerot. De zijschoren zijn in die verbindingen dus ook aangetast. R Het bovineinde van het onderste zuidoostelijke korbeel is in de verbinding met de onderste liggers (in de richting oost/west) gerot. Ook de vermelde liggers zijn in de verbinding aangetast. Het ondereinde van dit korbeel is vermoedelijk in de verbinding met de staander gerot (zie hierboven bij "staanders"). R Ook hier enige houtrot in de verbinding van de zijschoren met de hoogstgelegen liggers. R Licht vervuild. Lichte scheurvorming. Plaatselijk gebladderd.	○ Bij het schilderen moet gebruik worden gemaakt van een dampopen verfsysteem zodat vocht in het houtwerk gemakkelijk naar buiten kan treden/ drogen. ○ Overwegen om de klokkenstoel geheel niet meer te schilderen. Omdat de klokkenstoel rijks monumentaal is, is een dergelijke wijziging wel vergunningsplichtig.
Luiwerk - eiken luidas inclusief oplegging - luidstok met touw - luidklok met klepel - bevestiging klok aan as - bevestiging klepel	G G G G G	

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	Klokkenstoel
2. DAKEN			
<u>2.1 Kapconstructies</u>			
2.1.1 Hout			
Helmdak			
- tafelement	R	Op de hoek zuidoost door houtrot aangetast.	○ Herstel is niet aan de orde.
- makelaar	R	De makelaar is (boven de dakbedekking) licht gescheurd/verweerd. Mogelijk inmiddels wat gerot.	○ Nader onderzoek bovineinde. Rekenen op herstel.
		Makelaar; wij vermoeden enige houtrot. Schilderwerk fors gebladderd.	
- ligger (koppelbalk over jukken)	M	Onder de makelaar fors gerot.	○ Vervangen/ uitstukken ligger. Wellicht geheel vervangen.
- schoren van tafelement naar onderconstructie	R	De zuidelijke schoor is losgeraakt.	○ Opnieuw hechten.
- verankeringen	G		
<u>2.2 Dakbedekking</u>			
2.2.6 Overig			
Helmdak			
- gepotdekselde houten delen	R	De houten delen zijn verweerd en vertonen lichte scheurtjes. Meerdere delen staan hol. Bij de bevestigingen plaatselijk houtrot aantastingen wat bij recent uitgevoerd onderhoudsschilderwerk veelal is verwijderd.	○ Tijdig onderhoudsschilderwerk uitvoeren. Rekening houden met het vervangen van enkele forser verweerde delen en herstel houtrot.
- bevestigingen (schroeven en nagels) houten delen	R	Door roest aangetast. Verspreid vermoedelijk doorgeroest waardoor delen op termijn losraken.	○ Loswerkende planken hechten met rvs schroeven.
- schilderwerk	R	Door de ruwe delen is het schilderwerk ook ruw, aan de zijden zuid en west licht gescheurd en gebladderd. De binnenzijde is ook geschilderd, wat verspreid losraakt/ bladdert.	○ De binnenzijde niet schilderen zodat vocht aan deze zijde kan uittreden.

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	<i>Klokkenstoel</i>
<u>2.3 Loodaansluitingen</u> Helmdak - hoekkeperlood	R Het lood vertoont verspreid scheuren.	○ Gescheurde delen vervangen.	
<u>2.8 Diversen</u> Bekroning - ijzeren kruis - bevestiging kruis - loden muts - windvaan verguld	G G G G		
4. DIVERSEN			
<u>4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid</u> Bereikbaarheid - dakvlakken	G Gezien de huidige eisen van de arbeidsinspectie – en de veiligheidsuitrusting van Monumentenwacht Fryslân – is de klokkenstoel op veilige wijze door ons te inspecteren.		
<u>4.4 Hekwerken/toegangshekken</u> Toegang kerkhof - houten hek - betonpalen - duimen, gehengen, sluitwerk - schilderwerk	G G Bij de duimen is het beton beschadigd. R Geroest. R Vuil, licht gebladderd/ beschadigd.	○ Ontroesten en behandelen	